

РЕШЕНИЕ

№ 19671

гр. София, 29.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 68 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АДЕЛИНА Н. АНДРЕЕВА

при участието на секретаря ВЕСЕЛИНА ЯН. ВАСИЛЕВА
като разгледа докладваното от АДЕЛИНА Н. АНДРЕЕВА Гражданско дело
№ 20211110160534 по описа за 2021 година

Предявен е **положителен установителен иск по чл. 422 ГПК във връзка с чл.415,ал.1 ГПК във връзка с чл.55,ал.1,предл.2 ЗЗД.**

С исковата молба **ищецът** „Б.А ЕООД е предявил установителен иск за *признаване със сила на присъдено нещо* по отношение на ответника съществуването на вземане за сумата от **3 048 лв.**, представляващи част от авансово платеното на 30.12.2019г. от заявителя възнаграждение (цялото в размер на 3 120 лв с ДДС) по договор за услуга между страните за осигуряване от дружеството-длъжник на участие на дружеството-заявител в мероприятиято „Национални дни на кариерата” на 17-18.03.2020г. , удостоверен с фактури № *****г. и № *****/30.12.2019г. , подлежаща на връщане поради неизпълнение на услугата , намалена поради извършеното от заявителя прихващане с негово насрещно задължение в размер на 72 лв по фактура № 0000102248/06.04.2020г., заедно със законовата лихва върху главницата, считано от датата на предявяването на заявлението по чл.410 ГПК- 10.06.2020г. до окончателното ѝ изплащане,, за които е издадена заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по заповедното гр.д. №23515/2020г. по описа на СРС,68 състав , срещу която е предявено възражение по чл.414,ал.1 ГПК от длъжника (ответник в настоящото исково производство).

В хода на съдебното производство управителят на ищцовото дружество поддържа предявения иск. В заседанието на 27.10.2023г. , в което е даден ход по същество на делото , не се е явил представител на ищеца.

Ответникът – "Д"ООД *оспорва* предявения иск изцяло по основание и размер видно

от изявленията на пълномощника му в представения на 06.12.2021г. отговор на исковата молба. Не се оспорва регистрацията на ищеца за участие в събитието „Национални дни на кариерата- Добра кариера, Добър живот” 2020г. , което е следвало да се проведе на 17 и 18 март 2020 г. в град София , потвърждаването на тази регистрация от ответника и изпращането на проформа фактура за дължимата сума за участието в размер на 3 120 лв с ДДС и плащането от ищеца на тази сума през месец декември 2019г. . Според ответната страна ноторно известните ограничителни мерки за провеждане на публични мероприятия през март 2020г. представляват непреодолима сила по смисъла на чл.306,ал.2 ТЗ. Изтъква се, че на 11.03.2020г. ответникът уведомил всички участници в събитието , че то се отлага , а на 12.03.2020г. с писмо ги уведомил , че организира виртуална форма на събитието за 24 и 26 март 2020г. Според ответната страна виртуалната форма на събитието „Национални дни на кариерата- Добра кариера, Добър живот” 2020г.е различна по предмет и обхват от събитието „Виртуални дни на кариерата”, предстоящо за провеждане на 16.06.2020г. Посочва се , че на 20.03.2020г. ищецът отказал участие в „предложената от ответника алтернатива за провеждане на събитието” и поискал възстановяване на заплатената през месец декември 2019г. сума за регистрация от 3 120 лв. На 12.05.2020г. ищецът направил изявление за прихващане на дължимата от него сума от 72 лв с ДДС за предоставени услуги от ответника със сумата от 3 120 лв, като според ответника това изявление няма правни последици , тъй като ответникът няма ликвидни и изискуеми задължения към ищеца , за което го уведомил на 19.05.2023г. Обосновава се становище , според което ответникът не дължи възстановяване на платената от ищеца сума от 3 120 лв за участие в събитието „Национални дни на кариерата- Добра кариера, Добър живот” 2020г., тъй като не е бил в забава към датата на въдникване на непреодолимата сила – обявената пандемия , и е уведомил е своевременно ищеца за невъзможността на изпълнение на задължението за организиране и провеждане на събитието , като всъщност е изпълнил задължението си за провеждане на това събитие , но във виртуална форма , като ищецът се е отказал по своя воля да участва в така предложената му алтернативна форма на събитието по.малко от 14 дни преди провеждането му, поради което според чл.3.3.и чл.1.8 от Общите условия за регистрация и участие в събитията , организирани от „Д” ООД няма право да получи платената от него сума за регистрация и участие. Според ответната страна процесния договор е прекратен на основание чл.306,ал.5 ТЗ за в бъдеще.

В хода на съдебното производство пълномощниците на ответното дружество поддържат оспорването на иска. При устните състезания в съдебното заседание на 27.10.2021г. адвокат на ответника е пледирал за отхвърляне на иска. Доводи за неоснователността на иска са обосновани и в представената на 03.11.2023г. писмена защита от адвокат на ответника.

Софийски районен съд , 68 състав като проучи събраните по делото доказателства и като обсъди доводите на страните по реда на чл.12 ГПК и чл.235,ал.2 ГПК намира за установено следното :

Относно допустимостта на иска:

Предявеният установителен иск е ДОПУСТИМ.

За ищеца е налице правен интерес от предявяването му , тъй като това е негово задължение по чл.415,ал.1 ГПК поради *оспорването* в срока по чл.414,ал.2 ГПК от длъжника на издадената заповед за изпълнение по чл.410 ГПК в заповедното гр.д. № 23515/2020г. по описа на СРС, 68 състав. Според изричните разпоредби на чл.416,изр.1 ГПК/редакция – ДВ, бр. 42/2009г. / и чл.422,ал.1 ГПК искът по чл.415,ал.1 ГПК е *установителен* , а не осъдителен.

Относно основателността на иска:

Предявеният иск е ОСНОВАТЕЛЕН.

По делото е безспорно, а и е доказано чрез представената фактура № *****г. , че между страните е бил сключен неформален *договор за услуга* за осигуряване от дружеството-ответник на участие на дружеството-ищеца в мероприятиято „Национални дни на кариерата” 2020г. , което е следвало да се проведе в град София, НДК, ет.3 и ет.4 на 17.03.2020г. и 18.03.2020г. (според представените Условия за участие в събитието) срещу заплащане на възнаграждение в размер на *3 120 лв* , което е *платено* от ищеца на ответника на 30.12.2019г. (видно и от представените преводно нареждане за кредитен превод от 30.12.2019г. и втора фактура № *****/30.12.2019г.).

Не се спори между страните , а и е доказано чрез представената на хартиен носител електронна кореспонденция между страните , че с електронно писмо от 11.03.2020г. от името на ответното дружество всички участници в събитието „Национални дни на кариерата”2020г. , включително и ищецът , са *уведомени* , че то се *отлага* , а с писмо от 12.03.2023г. е уведомил същите участници , че събитието „Национални дни на кариерата”2020г. ще се проведе *виртуално* на 24 , 25 и 26 март 2020г. , а ищецът с имейл от 20.03.2020г. е *отказал* участие във виртуалната форма на събитието и е *поискал връщане* на платената сума за регистрация и участие в размер на 3 120 лв.

Безспорно по делото е и , че ответникът *не е възстановил* на ищеца сумата от 3 120 лв , както и изявлението на ищеца с имейл от 12.05.2021г. за *прихващане* на задължението му от 72 лв по фактура № 0000102248/06.04.2020г. с дължимата от ответника сума от 3 120 лв.

Страните не спорят и , че провеждането на събитието „Национални дни на кариерата”2020г. не е осъществено поради *обективна невъзможност*, изразяваща се в обявеното с решение на Народното събрание от 13.03.2020г. извънредно положение на територията на цялата страна във връзка с пандемията от COVID-19 и издадените във връзка с него заповеди от Министъра на здравеопазването за налагане на ограничителни мерки за провеждане на публични събития в страната, които са ноторно известни.

Спорният въпрос по делото е коя от страните следва да понесе *риска* от неизпълнение на задълженията по процесния договор. Исканията на ищеца са основателни по следните причини :

Сключеният от страните договор е *търговска сделка* по смисъла на чл.286,ал.1 ТЗ във

връзка с чл.286,ал.3 ТЗ. Следователно приложим към този договор е *Търговският закон*.

Според **чл.306,ал.5 ТЗ** ако непреодолимата сила трае толкова , че кредиторът вече няма интерес от изпълнението , той има *право да прекрати договора*. Това право в конкретния случай е упражнено от ищеца чрез електронното писмо от 20.03.2020г. , с което се е отказал от предложената му от ищеца виртуална форма на събитието.

Обективната невъзможност за изпълнение на договорно задължение по търговска сделка не е основание за едностранна промяна на договорното задължение на длъжника. В конкретния случай промяната на *формата на провеждане* на събитието „Национални дни на кариерата”2020г. – от *присъствена* (каквато е уговорена) във *виртуална* е осъществена **едностранно** от ответника като длъжник по задължението за провеждане на това събитие. Ищецът като *кредитор* по задължението за провеждане на събитието „Национални дни на кариерата”2020г. *не е изразил съгласие* с промяната на формата на провеждането му , т.е. *не е приел предложението на ответника* като насрещна страна по договора, като *вместо това е упражнил правото по чл.306,ал.5 ТЗ да прекрати договора*.

Според съдебната практика и правната доктрина прекратяването на договора по чл.306,ал.5 ТЗ има действие за в бъдеще , но когато едната страна е платила авансово (предварително) сума срещу престация , която не е изпълнена от другата страна (както е в разглеждания случай) е налице хипотезата на **чл.55, ал.1, предл.2 ЗЗД** – *дадено с оглед неосъществено основание* (която е различна от хипотезата по чл.55,ал.1, предл.3 ЗЗД – дадено с оглед *отпаднало* основание, която възниква при разваляне на облигационен договор по чл.87 , чл.88 и чл.89 ЗЗД, обсъждана и от двете страни по настоящото дело с възражения, които поради тази причина са неотносими към предмета на основния правен спор).

Страните по процесния договор *не са уговорили* разходите по организирането и провеждането на събитието „Национални дни на кариерата”2020г. да бъдат възстановени от ищеца чрез плащането на сумата за участие в размер на 3 120 лв. Следователно *ищецът не дължи плащане на разходите, осъществени от ответника във връзка с организирането на това събитие. Рискът е за ответника като длъжник по задължението за провеждане на това събитие, а не за ищеца като кредитор по това задължение.*

Поради посочените причини , извършеното от ищеца плащане на сумата от 3 120 лв по фактури № *****Г. и № *****/30.12.2019г. за участие в мероприятиято „Национални дни на кариерата” на 17-18.03.2020г., е с оглед *неосъществено основание*.

Налице е *обедняване на ищеца* със сумата от 3120 лв и *обогятаване на ответника* със същата сума.

Предвид изложеното за ищеца се е породило вземане да иска връщане на платената сума от 3 120 лв, част от която в размер на 72 лв е погасена чрез прихващане , като остава задължение за ответника за плащане на сумата от **3 048 лв**. Искът по чл. 422 ГПК във връзка с чл.415,ал.1 ГПК във връзка с чл.55,ал.1,предл.2 ЗЗД следва да бъде уважен изцяло.

Относно разноските по делото :

На ищеца с оглед чл.78,ал.1 ГПК следва да бъдат присъдени направените от него разноски по настоящото исково производство – платената държавна такса за предявяването на иска (60, 96 лв).

С писменото становище от 13.07.2022г. по настоящото исково дело ищцовата страна е предявила искане за присъждане на юрисконсулко възнаграждение (чл.78,ал.8 ГПК). Но по настоящото дело процесуалните действия са извършвани от името на ищцовото дружество от неговия управител – Д.В.Д. , който е подписал исковата молба и становището от 13.07.2022г., но не и от юрисконсулт. Писменото становище от 13.07.2022г. е подписано освен от управителя Д.Д. и от директор на дирекция „Правна” – Р.Т. , но *не е представено нейно пълномощно*. Поради тези причини искането на ищеца за присъждане на юрисконсулско възнаграждение следва да бъде отхвърлено.

На ответника не следва да бъдат присъждани разноски в настоящото производство , тъй като искът е уважен изцяло.

С оглед изрично постановеното в мотивите и в диспозитива на т.12 от Тълкувателно решение № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС с настоящото съдебно решение следва да бъде определен и *окончателния размер на разноските в заповедното производство*, като бъдат осъдени страните да ги заплатят.

На ищеца (заявител в заповедното производство) следва да бъдат присъдени разноските, направени от него в заповедното производство – платената държавна такса за предявяването на заявлението (60, 96 лв).

На ответника (длъжник в заповедното производство) не следва да се присъждат разноски за същото дело , тъй като претенцията на ищеца (заявител) е уважена изцяло.

Водим от гореизложеното **СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД , 68 СЪСТАВ**

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание **чл. 422 ГПК във връзка с чл.415,ал.1 ГПК във връзка с чл.55,ал.1, предл.2 ЗЗД** , че **”Д” ООД**, ЕИК: 1111, със седалище и адрес на управление : гр. София , район „11111 със съдебен адрес : град София , район „11111 Адвокатско дружество „Н дължи на „Б.АЕООД, ЕИК: 1111, гр.София, район „111 сумата от **3 048 лв** (три хиляди четиридесет и осем лева), представляваща *част от авансово платеното на 30.12.2019г. от заявителя възнаграждение (цялото в размер на 3 120 лв с ДДС) по договор за услуга между страните за осигуряване от дружеството-длъжник на участие на дружеството-заявител в мероприятиято „Национални дни на кариерата” на 17-18.03.2020г. , удостоверен с фактури № *****г. и № *****/30.12.2019г. , подлежаща на връщане поради неизпълнение на услугата , намалена поради извършеното от заявителя прихващане с негово насрещно задължение в размер на 72 лв по фактура № 0000102248/06.04.2020г. , заедно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяването на заявлението по чл.410 ГПК- 10.06.2020г. до окончателното й*

изплащане, за които е издадена заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по заповедното гр.д. №23515/2020г. по описа на СРС, 68 състав.

ОСЪЖДА "Д" ООД, ЕИК: 1111, със седалище и адрес на управление : гр. София , район „1111 със съдебен адрес : град София , район „1111 Адвокатско дружество „Н **ДА ЗАПЛАТИ** на „Б.АЕООД, ЕИК: 1111, гр.София, район „1111 следните суми: **60,96 лв** (шестдесет лева и деветдесет и шест стотинки), представляващи направените от ищеца *разноски* по настоящото исково производство– платените държавна такса за предявяване на исковата молба и адвокатско възнаграждение (**чл. 78,ал.1 ГПК**), и **60,96 лв** (шестдесет лева и деветдесет и шест стотинки), представляващи направените от ищеца *разноски* по заповедното производство по гр.д. № 23515/2020г. по описа на СРС, 68 състав– платените държавна такса за предявяване на заявлението по чл.410 ГПК и адвокатско възнаграждение (**т.12 от ТР № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС**).

ОТХВЪРЛЯ предявената от ищеца „Б.АЕООД претенция по **чл.78,ал.8 ГПК** за присъждане на юрисконсулско възнаграждение по настоящото исково дело.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването на съобщението до всяка от страните с преписа от решението (чл.259,ал.1 ГПК във връзка с чл.7,ал.2 ГПК).

Съдия при Софийски районен съд: _____